



Ἡ βλαβερότης τοῦ οἰνοπνεύματος ἐπὶ τοῦ ὄργανισμοῦ τῶν παιδίων. Πολὺ ἀξιοκατάκριτος εἶνε ἡ συνήθεια πολλῶν γονέων τοῦ νὰ δίδωσιν εἰς τὰ παιδιά των, κατὰ τὸ φαγητὸν ἢ ὅταν δῆποτε, οἶνον ἢ ζῦθον ἢ ῥακὴν ἢ ἄλλα οἰνοπνευματώδη ποτά. Ὑπὸ οἷαν δῆποτε μορφήν καὶ ἂν δίδεται τὸ οἰνόπνευμα εἰς τὰ παιδιά, ἀδιάφορον — ἡ βλαβερότης αὐτοῦ εἶνε πάντοτε ἡ αὐτὴ περίπου. Ἐν γένει εἰς τὰ παιδιά τὸ οἰνόπνευμα ἐπενεργεῖ πάντοτε ἐπιβλαβῶς, ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἡ ἐνέργεια τῶν χειροτέρων εἰδῶν τοῦ οἰνοπνεύματος, οἷον τῆς ῥακῆς, τοῦ κονιάκ, καὶ τῶν τοιούτων, εἶνε ἐπὶ ὁλεθριωτέρα τῆς τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ζύθου. Ὅτι διὰ τὸν ἄνδρα εἶνε ἀνεπιβλαβὴς ἀπόλαυσις (ἐφ' ὅσον ἡ χρῆσις τοῦ οἰνοπνεύματος εἶνε μετρία), διὰ τὸ παιδίον εἶνε αὐτόχρημα δηλητήριον.

Περὶ τῆς ἐνεργείας τοῦ οἰνοπνεύματος ἐπικρατοῦσι πολλὰ ἐσφαλμένα ἰδέαι παρὰ τοῖς πολλοῖς. Τὸ οἰνόπνευμα ἐθεωρεῖται πρότερον ἐπὶ μακρὸν χρόνον ὡς ἐξαιρετικὸν θρεπτικὸν μέσον. Αἱ νεώτεραι φυσιολογικαὶ ἐρευναι ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἡ θρεπτικὴ αὐτοῦ ἀξία εἶνε ἐλαχίστη, τινὲς δὲ μάλιστα διάσημοι φυσιολόγοι, ὡς ὁ καθηγητὴς Bunge ἐν Basel, θεωρεῖ αὐτὴν ἴσην τῷ μηδενί. Βέβαιον εἶνε, ὅτι τὸ οἰνόπνευμα εἶνε οὐχὶ τόσο θρεπτικὸν μέσον, ὅσον ἐρεθιστικὸν τῶν ἡμετέρων νεύρων, τὰ ὁποῖα διεγείρει καὶ ζωογονεῖ, τόσο ὅσον τὸ στομάχου, δι' ὃν προκαλεῖ τὴν ὀρεξίν, ὅσον καὶ τὰ τοῦ ἐγκεφάλου, δι' ὃν ἐπιτείνει τὴν πνευματικὴν ἐκκίνησιν καὶ ζωηρότητα. Τοιοῦτοτρόπως τὸ ἀλκοόλιον εἶνε δι' ἡμᾶς τονωτικὸν καὶ ζωογονητικὸν μέσον, ἀλλὰ μόνον εἰς μικρὰς δόσεις καὶ οὐχὶ κατὰ συνήθειαν πινόμενον. Ἀλλως ἀπαμβλύνεται ἡ ἐνέργειά του αὐτὴ καὶ μετατρέπεται εἰς τὸ ἐναντίον, ἥτοι καθίσταται δηλητηριώδης. Ὅπως ἐν τῇ φυσιολογίᾳ, οὕτω καὶ ἐν τῇ ἱατρικῇ ἡ ἀξία τοῦ ἀλκοολίου ἐκρίθη διαφόρως εἰς τὰς διαφόρους ἐποχάς. Ἀναμφίβολον εἶνε ὅτι τὸ ἀλκοόλιον ἔχει καὶ ἱαματικὴν ἀξίαν εἰς νόσους τινὰς καταστάσεις, ὡς λ. χ. εἰς αἰφνιδίως ἐπερχομένην ἀδυναμίαν τῆς καρδίας, εἰς ταχεῖαν κατὰπτωσιν τῶν σωματικῶν δυνάμεων καὶ τὰ τοιαῦτα; — εἰς τοιαύτας δὲ περιστάσεις βεβαίως πρέπει νὰ παρέχεται καὶ εἰς τὰ παιδιά ἡ ἱαματικὴ ἐνέργεια τοῦ ἀλκοολίου, ἀλλὰ μόνον κατὰ διαταγὴν τοῦ ἱατροῦ, καὶ εἰς μικρὰς δόσεις, καὶ ἐφ' ὅσον χρόνον ἡ χρῆσις αὐτοῦ εἶνε ἀναγκαία. Μεταξὺ τῆς τοιαύτης χρήσεως τοῦ οἰνοπνεύματος, ὡς ἱατρικοῦ, καὶ τῆς καταχρήσεως αὐτοῦ, χωρὶς νὰ ὑπάρῃ ἀνάγκη, εἶνε τόσο μεγάλη διαφορὰ, ὅσον μεταξὺ νόσου καὶ ὑγείας. Ποῖα δὲ εἶναι τὰ βλαβερά ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τοῦ οἰνοπνεύματος παρὰ τοῖς παιδίοις; Ἡ ἐνέργεια τοῦ οἰνοπνεύματος ἐκδηλοῦται κατὰ τρεῖς διευθύνσεις: ἐπὶ τῆς λειτουργίας τῆς πέψεως, ἐπὶ τῆς ἐναλλαγῆς τῶν ὑλῶν, ἥτις κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς πρώτης, καὶ ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Τὰ πρῶτα ἀποτελέσματα τῆς ὑπερβολικῆς χρήσεως τοῦ ἀλκοολίου εἶναι κατάρροι τοῦ στομάχου καὶ τῶν ἐντέρων, πολλάκις λίαν δυσίατοι, καὶ συχνάκις ἀκολουθοῦμενοι ὑπὸ νοσημάτων τῶν νεφρῶν. Ὅταν δὲ ὑπὸ τοιούτων κατάρρων ἐξασθενῶσιν ἡ ἐνέργεια τῶν πεπτικῶν ὀργάνων, ἐπέρχεται καὶ διατάραξις τῆς κανονικῆς θρέψεως, ἀσθενὴς ἐναλλαγὴ τῶν ὑλῶν, ἰσχνότης καὶ ἐλάττωσις τῶν δυνάμεων κτλ. Πλὴν τῆς φλογώσεως καὶ τῆς παραλύσεως τῶν περιφερικῶν νεύρων, παρουσιάζεται καὶ διατάραξις τῆς κανονικῆς πνευματικῆς λειτουργίας. Ἰχνη τοιαύτης ἐπιδράσεως τοῦ ἀλκοολίου ἐφάνησαν προδήλως καὶ εἰς παιδιά. Ὁ καθηγητὴς Demme, διάσημος ἱατρὸς διὰ νοσήματα τῶν παιδίων, ἔκαμε καὶ πολλὰς ἄλλας, ἀγνώστους μέχρι τοῦδε παρατηρήσεις, περὶ τῆς βλαβερᾶς ἐπιδράσεως τοῦ ἀλκοολίου ἐπὶ τοῦ παιδικοῦ ὀργανισμοῦ. Ἰδίᾳ δὲ ἀπέδειξε δι' ἀκριβῶν παρατηρήσεων καὶ καταμετρήσεων, ὅτι τὸ οἰνόπνευμα ἐμποδίζει τὴν σωματικὴν ἀξῆσιν τῶν παιδίων. Ἐπὶ τριῶν παιδίων, ἅτινα ἦσαν συνειδημένα νὰ προσλαμβάνωσι τακτικῶς μικρὰν ποσότητα ἀλκοολίου, εὔρε δι' ἀκριβῶν καὶ συνεχῶν καταμετρήσεων ὅτι μετὰ τὴν ἐντελὴ παύσιν τῆς χρήσεως τοῦ ἀλκοολίου τὰ σώματά των ἐλάμβανον αἰφνης προφανῆ ἀξῆσιν. Ὅτι τὸ οἰνόπνευμα ἐμποδίζει τὴν σωματικὴν ἀξῆσιν εἶνε ἀπὸ πολλοῦ ἤδη γνωστὸν εἰς τοὺς κυνοτρόφους, οἵτινες συνεθίζοντες τοὺς νεαροὺς

κύνες εἰς τὴν πόσιν ἀλκοολίου ἐμποδίζουσι τὴν ἀξῆσιν αὐτῶν καὶ κατορθοῦσι τοιοῦτοτρόπως νὰ παράγωσιν ἰδιαιτέραν τινὰ φυλὴν κυνῶν μικροσφύμων.

Τὸ χειρίστον εἶνε ὅτι ὁ ἀλκοολισμὸς μεταδίδεται καὶ κληρονομικῶς παρὰ τῶν γονέων εἰς τὰ τέκνα. Στατιστικῶς ἀποδεικνύεται ὅτι ἐν οικογενεῖαις ἀνθρώπων πασχόντων ἐξ ἀλκοολισμοῦ ἡ θνησιμότης τῶν παιδίων εἶναι ἐκτάκτως μεγάλη, ἐκ δὲ τῶν ἐπιζώντων οἱ πλείστοι γίνονται παράφρονες, ἡλίθιοι, ἐπιληπτικοὶ ἢ ἄλλως νευροπαθεῖς, ὀλίγιστοι δὲ τῶν ἀπογόνων γίνονται χρήσιμα μέλη τῆς κοινωνίας.

Ὅταν ἡ δύναμις ἐνὸς λαοῦ ἀρχίξῃ πλέον νὰ ἐξασθενῶται καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς παιδίοις, ὁ λαὸς οὗτος τείνει εἰς τὴν καταστροφὴν του. Μετὰ τῆς σωματικῆς δὲ ἐξασθενώσεως συμβαδίζει φυσικῶς τῷ λόγῳ καὶ ἡ πνευματικὴ, ἥτις μάλιστα ἐνίοτε παρουσιάζεται ἐπὶ ἐνωρίτερον καὶ ἐπαισθητότερον ἐκείνης. Καὶ ἡ ὅλη ἡθικὴ-κατάστασις ἐνὸς λαοῦ σπουδαίως ἐπηρεάζεται ὑπὸ τοῦ ἀλκοολίου, ὅταν δὲ τὸ δηλητήριον τοῦτο ἀρχίσῃ νὰ ἐξασκῇ τὴν ὁλεθρίαν αὐτοῦ ἐνέργειαν καὶ ἐπὶ τῆς παιδικῆς ψυχῆς, ἐπέρχεται ἀναποφεύκτως καὶ ἡ ἡθικὴ ἐξαχρήσιμος τοῦ λαοῦ ἐκείνου.

Εὐτυχῶς παρ' ἡμῶν ἐν Ἑλλάδι δὲν ὑπάρχει τοιοῦτος κίνδυνος, διότι οὐ μόνον τὰ παιδιά ἀλλ' οὐδὲ οἱ ἄνδρες ποιοῦνται κατὰχρησιν τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, ὅπως οἱ κάτοικοι τῶν βορείων χωρῶν, ἐνθα ὁ ἀλκοολισμὸς ἀριθμεῖ καθ' ἐκάστην πολυάριθμα θύματα. Οὐχ ἦτον ὁμως ἡ γνῶσις, ὅτι τὸ οἰνόπνευμα πάντοτε ἐπιφρᾷ βλαβερῶς ἐπὶ τοῦ ὄργανισμοῦ τῶν παιδίων καὶ ἐμποδίζει πρὸς τοὺς ἄλλους τὴν σωματικὴν αὐτῶν ἀξῆσιν, δύναται εἰς πάντας νὰ εἶνε φελέμιμος.

Πέτρος Μασκάνης (ἴδε εἰκόνα σελ. 140). Ὁ νεαρὸς Ἰταλὸς μελοποιὸς Pietro Mascagni, τοῦ ὁποῦ τοῦ μελόδραμα «Cavalleria rusticana» ἔτυχε πανταχοῦ, ἐνθα παρεστάθη, γενικῆς ἐπιδοκιμασίας μάλιστα δὲ καὶ θαυμασμοῦ, ἐγεννήθη ἐν Λιβόρνῳ τῇ 7 δεκεμβρίου 1863. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ Δομένικος, ἀρτοποιὸς τὸ ἐπιτηδεῦμα, ἐπεθύμει πάντοτε ὅπως ὁ υἱὸς του σπουδάσῃ τὴν νομικὴν καὶ γαίην διάσημος δικηγόρος. Ἀλλ' ὁ Πέτρος ἠσθάνετο διακαῶς ἔρωτα πρὸς τὴν μουσικὴν, ἐπειδὴ δὲ, κατὰ τὸ ἀγγλικὸν ρητὸν, «ὅπου ὑπάρχει θέλησις, ὑπάρχει καὶ μέσον» κατόρθωσε, μετ' ὅλας τὰς ἐναντιώσεις καὶ ἀντενεργείας τοῦ πατρὸς του, νὰ σπουδάσῃ κρυφίως τὴν μουσικὴν, κατασκευάσας μάλιστα κατ' ἀρχὰς ὁ ἴδιος καὶ μουσικὸν τι ὄργανον, εἰδὸς τι ἀρμονικά. Τῇ μεσιτείᾳ καὶ τῇ συστάσει τοῦ διδασκάλου του Σοφρεδίνῳ, παρὰ τῷ ὁποίῳ ἐμάνθανε τὴν μουσικὴν ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ πατρὸς του, ἔτυχε τῆς βοηθείας ἐνὸς θείου του, ὅστις παρέσχεον αὐτῷ τὰ μέσα νὰ ἐξακολουθήσῃ τὰς ἐν τῇ μουσικῇ σπουδὰς του. Ταχύτατα προοδεύσας, ἐμελοποίησεν ἤδη κατὰ ἰανουάριον τοῦ ἔτους 1881 μικρὸν τι μελόδραμα «Infilante» ὅπερ παρεστάθη ἐπιτυχῶς, καὶ κατὰ τὴν ἐν Μεδιολάνοις ἔκθεσιν λίαν ἐξετιμήθη. Μετὰ ταῦτα ἐμελοποίησεν τὸ «ἄσμα πρὸς τὴν χαρὰν» τοῦ Schiller. Ἀποθανόντος αἰφνης τοῦ θείου του, ἠναγκάσθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν. Ἀλλ' εὐτυχῶς διὰ τῆς συστάσεως πάλιν τοῦ Σοφρεδίνῳ ἔτυχε τῆς προστασίας τοῦ κόμητος Larderel, ὅστις ἐπεμψε τὸν εὐφυῆ νεανίαν εἰς τὴν μουσικὴν Σχολὴν τῶν Μεδιολάνων. Ἐνταῦθα ἐσπούδασεν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Michele Saladino, ὅστις ἀναγνώρισας τὴν ἐκτακτὸν ἐν τῇ μουσικῇ εὐφυίαν του ἡγάπα αὐτὸν πατρικῶς. Ἐνταῦθα ὁ Μασκάνης ἐμελοποίησεν τὸ μελόδραμα Ratcliff. Μετὰ τὰς ἐν Μεδιολάνοις σπουδὰς του ἐπεχείρησε μακρὰν περιοδείαν, ὅπως γνωρίσῃ τὸν κόσμον, καὶ τέλος ἐγκατεστάθη ὡς διδασκαλὸς τοῦ κλειδοκυμβάλου ἐν τῇ πόλει Foggia Cerignola, ἐνθα βραδύτερον ἐχρημάτισε καὶ ὡς διευθυντὴς μουσικῆς ὀρχήστρας. Ἐνταῦθα ἐποίησε καὶ τὸ μελόδραμά του «Cavalleria rusticana», ὅπερ παρασταθὲν κατὰ πρῶτον τῇ 17 μαΐου 1890 ἐν Ῥώμῃ μετὰ λαμπροτάτης ἐπιτυχίας, βραδύτερον δὲ καὶ ἐν ἄλλαις πόλεσι τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Γερμανίας, προσεπόρισεν αὐτῷ μεγάλην καὶ παγκόσμιον φήμην.